

MAKÓI NÉPÚJSÁG

DEMOKRATIKUS POLITIKAI NAPILAP

Szorul a szovjet csapatok gyűrűje Königsberg körül

London. A moszkvai Tass hírszolgálat jelenti: A február 24-én Königsbergből északnyugatra és délnyugatra a szovjet csapatok megrongáltak, illetve megsemmisítettek 34 német páncélkocsit. A Konietől délnyugatra folytatott harc során több helységet elfoglaltak. Boroszlóban folyik a bekerített német védőrség megsemmisítése.

Konietől északnyugatra indított német támadásokat mind sikeresen visszavertük. Az ellenség tegnap nagy erővel vetette hareba

csapatait és egész nap folyt a heves küzdelem. Königsbergből délre az oroszok szűkebbre szorították a hurkot. A németek makacs ellenállást tanúsítanak. Konietől délnyugatra tűzérési előkészítés után a vörös hadsereg megrohanta az ellenséget. A szovjet gyalogság tank és tűzérési támogatás mellett 10 kilométerre nyomult előre és elfoglalta Bischoffvalde városát. Az ellenség csupán halottakban 3000 katonát és tisztet veszített. Pomerániában elfoglaltuk Prussischheilandot.

Nyugaton Köln környékén 20 helységet foglaltak el az amerikai csapatok

London. Reuter jelentés szerint: A nyugati arcvonalon amerikai tank és gyalogság csapatok ma 5 kilométert nyomultak előre Köln felé. 45 kilométeres arcvonalon az éjszaka 20 helységet foglaltak el és 20 kilométerre vannak Kölnből. A kanadai első hadsereg Kölnből délnyugatra támadásba ment át.

A harmadik amerikai hadsereg kiterjesztette a Saar-folyó hídfőállásait és átkelt a Prümfolyón. A hetedik amerikai hadsereg Saarbrücken környékén visszaverte a németek ellentámadásait.

London. A légi háború hírei: Tegnap a szövetséges légi-erőik 13. napján 7000 szövetséges repülőgép repült Németország fölé és a holland határtól egészen Berlinig vasúti célpontokat bombáztak. A szövetséges gépek támadták Nürnberg és Aschaffenburg pályaudvarait, továbbá fegyverkezési üzemeket és olajraktárakat.

Olaszországi repülőterekről felszálló nehéz bombázók Ausztriában vasúti célpontokat, könnyű bombavetők pedig Berlin és Erfurt ellen intéztek támadásokat.

500 ágyas hadikórházat állítanak fel Makón

Adakozzunk felszerelési tárgyakat a kórház magyar hadifoglyai részére.

Makó város nemesen gondolkozó közönsége már a múltban is számtalan tanújelét adta megértő segítő készségének. Valahányszor felhangzott a segélykérés hívó szava, a város közönsége társadalmi és osztálykülönbség nélkül egyaránt sietett önfelelőző adakozásával a nemes cél érdekében annyit juttatni, hogy az eredmény mindig dícséretre vált.

A Nemzeti Segély-bizottság még most is folyó akciója után, ismét a hazafiasan érző és adakozó szívből közönséghez fordulunk. Ismét gyors segítségre van szükség. Tűjük, nehéz a helyzet, de mindannyiunk lelkében él a hazafias honfitársaink iránti szeretet, segíteni akarás magasztos érzése.

Magyar hadifoglyokról van szó. Lerongyolódott, legyengült és beteg katonavéreinkről, akik sür-

gós és hathatós segítségre szorulnak. Bizonyára földieink is akadnak köztük. Temesvárról és a közeli környékről kerültek Szegedre s onnan az állóvárosokba, hogy a városok lakosságának szerető gondosságára talpra állítsa őket.

Arról van szó, hogy a közeljövőben 500 ágyas hadikórházat kell felállítani Makón szeretetadomány alapon. Ma ugyanis Nagy Zoltán főispánnál, majd dr. Szűcs Zoltán h. polgármesternél járt a szegedi V. hadkiegészítő parancsnokság Makóra kirendelt három tisztje, akik az 500 ágyas kórház felállításához a főispán, illetve a város segítségét kérték. Közölték, hogy egyenlőre — körülbelül 6 nap múlva — 200 magyar hadifogoly érkezik Makóra, majd azt követően 100–150-es turnusokban a

többi. Ezeknek az elhelyezéséről és istápolásáról kérték a város polgármesterét.

A polgármester készséges hozzájárulással vette tudomásul a bejelentést és megígérte, hogy mindent elkövet — a nehéz körülmények között is — a hadifoglyok elhelyezése és talpraállítása érdekében. Miután a volt Vöröskereszt Hadikórház felszerelése nagyrészt elhasznált, részben pedig más célra fordítottak, ismét a város lakosságához fordul, hogy a kórház felállításához szükséges felszerelési tárgyakat szeretetadomány alapján adják össze.

A kórház részére szükség van ágyakra, ágyneműekre, fehér alsóneműekre, törülközőkre, tányérokra, evőeszközökre, csajkakra, mosdótálakra, szalmapapucsokra és egyéb olyan holmokra, amelyekre a beteg katonáknak szükségük lehet.

Reméljük, hogy a közönség megérti a hatóság kéréseit, az

inséges katonák helyzetét s bizonyára kész örömmel bocsátja rendelkezésre mindenki — tehetségéhez mérten — a fölösleges holmijai közül azokat, amelyeket nélkülözhet.

A kórház részére szánt adományokat az adakozók a városbírára vigyék és ott a tűzérsegnél adják le.

A kórház elhelyezését illetően a terjedelemben legmegfelelőbbnek látszó Tüdőgondozóintézetet vették először tervbe, de ettől el kellett tekinteni, miután villanyáramszolgáltatás hiányában a vízűző motorokat nem lehet üzembe helyezni, de a központi fűtés miatt sem alkalmas a tüdőgondozó otthon, miután a kazán szénfűtésre van beállítva.

Igy valószínűleg marad megvalósításra a másik terv, amely szerint a kórházat a polgári leányiskolában és a szegedi utcai elemi iskolában, konyháját pedig a Kálvin-utcai óvodában helyezik el.

Véres zavargás Bukarestben

Moszkva. Február 27-én a bukaresti lapok közölték egy sürgöny szövegét, amelyet a Nemzeti Demokratikus Front miniszterei ellen intéztek a királyhoz. Február 24-én nagy tömeg gyűlt össze Bukarest főterén, hogy a királyi palota előtt tüntessen. A belügyminisztérium épülete előtt Radescu parancsára a hadsereg

fasiszta elemei tüzet zúdítottak a tömegre, sokan meghaltak és megsebesültek. A Demokratikus Front követeli Radescu, a gyilkosok és azok társainak megbüntetését, akik akadályozták az igazi demokratikus Románia felállítását és követelik azok megbüntetését, akik a gyilkosságot végrehajtották.

Budapest a pokol útján...

Naplójegyzetek a háborús Budapest életéről és a főváros ostromáról

Karácsony előtt, amikor a déli harc téren egyre komolyabbá váltak a harcok, egy éjszaka zaj verte fel utcánkat. Zajos, vegyes karaván telepedett be. Autók, stráfszekerek hordták a csomagokat, a csomagok tetején asszonyok, gyerekek ültek, a kocsi mögé pedig teheneket, kecskéket kötözték. A posztenterzsébeti nyilasok költözködtek.

A Csepregy-utca egyik butorraktárban ültöttek a főhadiszállásukat a lovagnak és teheneknek a Buross mozt rendezték be Istálonak. Az utca nagyon barclias lett pillanatok alatt. A mozi és butorraktár előtt roham-síkosok, karszalagosok, géppisztolyos és kézigranátos orok jártak. Éjszaka felverték a házak lakóit, kihajtották őket az utca végére és felszedték velük a járda kö-

veit. Hajnalig építették az asszonyok a barrikádokat.

Amikor azután Pest körül bezárult a gyűrű és az ostrom szele minderősebbé vált, egy este parázs veszekedés zaja verte fel az utcát. Úgy látszik a menekülés körül támadt a zenebona, mert reggelre parancsnokukat ott találták agyonlőve, a többiek pedig már valahol messze jártak.

Később Pest eleste után az orosz járőrök átkutatták a volt nyilas pincét. Fegyvert, lőszert, kézigranátot találtak bőven, de ami a legmeglepőbb volt, találtak egy láda püdet, a másik ládában kölnivizet és arcápoló krémeket, perzsaszőnyegeket bála számba, rengeteg élelmiszert, így többek között 35 zsák lisztet, 8 bödön zsírt, szalonnát és sonkát mázsaszámba. A legérdekesebb lelet

A KORONA étterem kisterme

megnyílt a nagyközönség számára. Kitűnő házi konyha. Abonomet elfogadok. 777

azonban egy láda — vörös kar-szalag volt. Vajon a meggyő-ződs könnyebb megváltoztatását célozta?

A propaganda egyre erősebb lett. Makó is szerepelt a propa-ganda „jólétésült” hírei között. Tömeggyűlésségek képe jelent meg az egyik képeslapban. A *Ma-gyar Futárban* Parkrésztétel mutattott, a fákon akasztott embe-reket. Az aláírás szerint az akasz-tott emberek tömege a makói *Horthy-parkban* van. Csak az volt a furcsa, hogy a kép hátte-rében a fák között „Igyunk Dre-her-brandyt” feliratú reklám vi-rított. A makóiak fejcsóválva ál-lapították meg, hogy ilyen nem lúttak még a makói ligetben. A jelentések egymásután állapították meg a kivégzettek neveit, köztük dr. Könyves-Kolonics Jó-zsefét, majd kétszáz makói gaz-dáét, városi tisztviselőket, orvos-
sokét.

Izgalomban változatos napok múltak egymásután a pestiek fe-llett, míg eljutottak karácsonyig, amikor bezárult a gyűrtü a város körül és megkezdődött az ostrom. Új fejezet nyílt meg a város történetében. Már nem olyan hosszú és vigasztaló, mert a fel-szabadulást ígérte.

HIREK

Olvasóinkhoz!

A villamosáram korlátozása miatt már eddig is nagy erő-feszítésekkel állítottuk elő la-punkat. Most, az áramszolgáltatás teljes megszűnése után, kény-teleken vagyunk lapunkat — egy-előre — két oldalban megjelen-
tetni. Addig is azonban, amíg az áramszolgáltatás ügye ren-deződik, kérjük olvasóink szíves elnézését, amint is inkább, mi-után remény van arra, hogy rövidesen ismét nagy oldal ter-
jedelemben jelenünk meg s ál-lunk olvasóink és hirdetőink rendelkezésére.

MI VAN MA? 1945 március 1. csütörtök. Róm. kat.: Albin pk. Prot.: Albin. Napkelte 6 óra 42 p., nyugat 17 óra 44 p. Holdkelte 19 óra 46 p., nyugat 7 óra 47 p.

— **Eljegyzés.** Doma Ilonka (Makó) és Sztaj Ferenc (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Orvosi hír.** Dr. Szabó György szemorvos, kórházi főorvos rendé-lését e hó 26-án Lonovics-sugárút 2. sz. alatt (Szegedi-utca és Lonovics-sugárúti sark) megkezdi. Rendel: délelőtti 8—10 óra, délután 2—4 óráig.

— **A Földmunkás Szakszervezet** felhívja a nótágyait, hogy a Hagy-maház nagytermében szívesked-jenek megjelenni e hó 2-án, pénteken délelőtti 10 órakor. Tárgy: A vezetőség megválasztása. Vezetőség.

— **Öltvány-kiadás** a Gyümölcsé-szeti Egyesület falkolájában meg-kezdődött. Akik az öltványokat megrendelték, március 7-ig szerda estig átvehetik a volt Megyekert-ben (Áttila-u. végén), mert azon-tól a későbbi jelentkezőknek ad-juk el az öltványokat. Szólóolt-ványok kiadását március 16-án kezdjük. Kérjük aprópénzt hozni.

— **A Nemzeti Parasztpárt nagy-gyűlése** Battonyán. A battonyai pa-raszatok nagygyűlésre jöttek össze vasárnap délután. A zsűfólásig megtelt mozi terem hallgatósága falánk kíváncsisággal hallgatta a

szónokait, akik nem ígérgettek, nem korteskedtek, csupán a párt eddigi munkájáról s további cél-jairól beszéltek. A gyűlés igazi népgyűlés jellegű volt, nyilvános zárlása gondolatoknak és érzel-meknek. Maga a tömeg megmá-síthatatlan bizonyítéka annak, hogy a dolgozó parasztság értem-tét látja a politizálásnak s nagy-távlatu politikai tervekkel moz-dult meg. Jelenleg földet köve-tel és dolgozni akar.

— **Felhívás!** Makó és Vidéke Ipartestület Elnöksége felhívja mindazon szakosztályokat, akik i. hó 27. és 28-án áramszünet miatt, vagy más okból munkabér ügy-beni üléseiket megtartani nem tudták, hogy i. évi március hó 1-én délelőtti 8 órától a következő szakosztályok: fényképező, szita-és sodronykészítő, kosárfonó és kötelek, március hó 1-én délután 4 órai kezdettel szobafestő, fé-nyező és mázólok, továbbá a bár-mily okból eddig elmaradtak feltétlenül tartsák meg. Nyoma-tékosan felhívja az Elnökség a szakosztályok figyelmét arra, hogy tekintettel az időbeosztásra és a tárgy fontosságára, az ülése-ken pontosan jelenjenek meg.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságra jelentkeztek: Presits György Kris-tóf Idával, Erdei István Kurai Ju-liannával, Straszky János Krnács Máriával, Sebők Mihály Baranyi Annával. — Házasságot kötött: Kiss István Hegedűs Margittal. Született: Hosszú István és En-gedi Rozsáliának Mária, Kovács József és Kucsov Erzsébetnek József, Koczás József és Varga Etelkának József, Leiner József és Balogi Katalinnak Zoltán, Szentesi Sándor és Vitéz Erzsé-betnek Ilona nevű gyermeke. Elhaltak: Varga Sándor (Baross-utca 16.) 73 éves, Tóth Bálint (Lehel-u. 26.) 15 napos, Takács Julianna (Tanya 299.) 5 hónapos, Lazarjev Nikolaj Timafajevics 40 éves a kórházban, B. Szűcs Ist-ván (Batthyány-u. 38.) 66 éves, öz. Vajda Istvánné Martin Bor-bála (Lonovics sugárút 14) 74, öz. Szilágyi Péterné Langó Pi-roška (Késmárki-u. 4.) 75, Varga János (Pilsudski-u. 27.) 75 éves, Papp Mária pusztai lakos 1 napos korában.

„Lovagkereszt-zápor”

London. A szövetséges főhadi-szállás újból rádióüzenetet inté-zett a németországi vasutasokhoz — németekhez és külföldiekhez egyaránt — kiemelve, hogy éle-tüket veszélyeztetik és a háború meghosszabbítását idézik elő, ha továbbra is munkálják a vasúti forgalom lebonyolítását. A hivatalos német távirati iroda jelen-tette, hogy számos német közle-kedési vezető a lovagkereszt ki-tüntetését nyerte el. Valahány-szor rosszul állnak a németek — jegyezték meg Londonban — mindig lovagkereszt-záport árasztanak azokra, akikről az össze-omlás megakadályozását remélik. Hasonlóan cselekedtek a román-iai és a magyarországi össze-omlás előtt is. A közlekedési ve-zetők kitüntetése elárulja, hogy a náci nagyon félnek a közle-kedési front összeomlásától.

Felhívjuk a Matesz Szárító-üzem munkásait, hogy munkahelyükön beosztásuknak megfelelően március 1-én je-lentkezzenek.

Matesz Szárítóüzem Igazgatósága.

Makó m. város adóhivatalától. ad. 398—1945.

Tárgy: A 20 kat. hol-don alóli haszonbérletek-ben történt változások be-jelentése.

Hirdetmény

Makó m. város adóhivatala fel-hívja mindazon 20 kat. holdon alóli földhaszonbérletek, akiknek haszonbérletében a f. gazdasági évben változás állott be, ezen kö-rülményt 3 napon belül az ille-tékes adókerületekben az e célra szolgáló nyomatványon feltétle-nül jelelniük be.

Makó, 1945. február hó 27-én.
770 Városi adóhivatal.

Makó m. város adóhivatalától. ad. 430—1945.

Tárgy: Házbérbevallási ívek benyújtása.

Hirdetmény

Felhívom mindazokat a háztu-lajdonosokat, akikről 1944. évi december 31-ig a lakó előköztöt vagy a lakást újból bérbeadta, ezen körülményt a városi háza földszint 19. számú helyiségében beszerzett bevallási íven a lak-helye szerint illetékes adókerü-letről 8 napon belül jelelniük be.

Nem tartoznak adóbevallási ívet benyújtani azok a háztu-lajdonosok, akiknek házában 1944. évben nem történt változás.

Figyelemzetem az érdekelte-
ket, hogy a házbevallási ív benyújtásának elmulasztása bírságot von maga után.

Makó, 1945. február hó 27-én.

Dr. HORVÁTH GYULA sk. tanácsnok.

Közalkalmazottakat igazoló bizottság.
42—1945. szám.

Hirdetmény

Közhirre teszem, hogy az ide-igienes Nemzeti Kormány 15/1945. M. E. sz. rendelete értelmében megalakult igazoló bizottság a közalkalmazottak igazolását az alábbiakban folytatja.

Tárgyalni fogjuk:

Dr. Joó Imre m. kir. tisztí fő-orvos, dr. Szabó György kórházi főorvos, dr. Könyves-Kolonics László kórházi orvos, dr. Náray Zoltán vm. ár. ülnök, Meszlényi Ernő gazd. felügyelő, Orbán Béla vármegyei építészvezető, Háló János vm. díjnök, Derzsy Margit asszisztensnő, Papp Sándor, vm. al-tiszt, v. Hajdu János kir. utmes-ter, Sipos Miklós th. utbiztos, Zsiga Péter műszaki rajzoló, Mé-száros István műszaki rajzoló, Gazda Pusztai Gyula, Gazda Pusztai Gyuláné állami ir. segéd-tiszt, Kovács Bálint áll. díjnk, Gedeon László áll. havidíjas, Medgyesi Jenőné, Endresz Erzsébet, Benák János, Balázs Imre irodai kisegítő munkaerők, Hosz-zsú József, Lázdányi László áll. útütrök, Papp Sándor, Várhegyi Mihály, ill. Árva Ferenc, Móra György, Papp Lajos, Kovács Pál, Szalma László, Diós János, Hé-vézi Mihály, Fodor Mihály, Gera János th. útütrök, Halász István vm. gk. vezető és Zombori Jó-zsefné vm. garázstelep felügyelő igazolási ügyei.

Felhívom a lakosságot, hogy mindazok, akik fent megnevezett közalkalmazottak valamelyikének olyan magartatásáról; vagy ese-

lekményéről tudomással bírnak, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és a vo-natkozó bizonyítékaikat, tanúikat nekem, a bizottság elnökének 8 napon belül szóban vagy írásban jelelniük be.

Ezen bejelentés Vármegyeház, szárnypülete II. em. 31. számú szobában tehető meg délelőtti 10—12 óra között.

Figyelemzetem a bejelentőket, hogy az írásbeli bejelentés csak az esetben képezheti az igazolási eljárás alapját, ha a bejelentő nevét és lakóhelyét a bejelentés-ben feltünteti.

Makó, 1945. évi február hó 26. án.

Könyves-Kolonics József s. k. igazolóbizottsági elnök.

Ki tud róla?

Nyáry György gyalogos szeptem-ber 17-én vonult be Hódmezővásá-rhelyre. Kislunfélegyházán szerették fel, onnan Erdélybe irányították. Aki tud róla, értesítse aggodó feleségét, két kis családját és édesanyját Nyáry György-né Kövegy 24. szám.

Férjemet keresem, Prónai La-jost aki a múlt év szeptember 8-án Szabadkára (új huszárlakanya, II. szá-kasz) vonult be. Ha valaki tud róla, szíveskedjék értesíteni bánatos felesé-gét és aggodó szüleit. Makó, Bem-u. 35, vagy Áll-u. 34.

Felkérem azt a Budapestről érkezett fiatlembert, aki febr. 26-án Dembinszki-u. 19. sz. alatt járt és levelet hozott fi-atlól, keressen fel a Berlin-féle cipő-üzlet helyén lévő ékezdében, mert mint édesanya szeretnék fiamról kérdezni.

Sóstói ugarban 2 köbös és a Hap-tatoban 1 köbös 674 m-ől föld kőkerica alá kiadó. Ért. Batthyány-u. 48.

Kiadó leseművelésre a Rác-utón, a Jakab-féle földből Kb. 30 kh. Ért. lehet ugyanott, vagy Szegedi-u. 16/a sz. alatt, ahol trágya van eladó, vagy izéért cícszerűtől.

8 kat. hold föld herbe vagy harmad-rés ben bármi alá kiadó. Ért. Szt. István tér 31.

Az igási műút mellett, 3 km. után, 8 hold haszonbérbe, 1 hold félbe, a kiscsorgó alatt 4 hold haszonbérbe ki-
adó. Ért. Mészö-u. 4.

3 5-ös traktor eke 2—4-esért cserélhető érték szerint. Ardies-u. 38. 686

Adok szántásért, fuvarért szan-tát, polyát, csutkát vagy napralőgő-szarat Igáson, a 6 km-nél. Rádai-u. 14. 693

Felkeskertősz keresek, kinek ta-nyan ingyen lakást tüzölővel adnék. Ért. Kocsis Jánossal, Aradi-u. 9.

Csúka, szalma, polyva és trágya eladó. Hosszú-utca 39.

Gyümölcsfa árusítást megkezd-tem, előjegyzéseket felveszek, nagy-mentes időben azonnal szállítok. Deme-ter falkola. Lakás Deák Ferenc-u. 8. az udvarban.

Földkiadás felől vagy haszonbérbe, 8 hold, a városhoz 1 és fél km. Ért. Kossuth-u. 2.

Kartolást, fonást, költést vállalunk, fekete gyapjúfonál kapható. Egy közlelő hasas úszó löért cícszerűtől. Buza-utca 42.

Fajtszta mangolica kanna párosítást vállalkoz. Szabó József, Magyar-utca 3.

Egy belga óriás baknyúl és 2 darab sudonyul eladó. Belga óriás baknyul párosított. Áttila-u. 19.

Felkeskertősz keresek vöröshag-yt és krumpitormesztésre a város alatt, lakást is adok. Ért. Magyar-utca 7. szám, Munkácsi.

Tanya 1032. sz. alatt feles föld ki-
adó. Ért. Deák Ferenc-u. 40. Ugyanott trágya eladó és egy idős ember hűn-pusnak felvétetik.

Kartolást vállalkoz. Feketére, Ar-dies-utca 3.

Isztállótrágya van eladó Kőcsis-utca 27. szám alatt.

Egy pár 42 sz. sárga gumitalpu csizma eladó. Szt. János tér 30.

Felölös szerkesztő:

KISS IMRE

Felölös kiadó: SZABÓ JÁNOS

„Szabadság” nyomda, Makó Szegedi-utca 1. szám.